

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48 SZÁM

Ma hirdetik ki az ítéletet az olaszliszka pénzhamisító banda bünperében

Fokozódó érdeklődés kíséri a bűnügy főtárgyalását - Aljas anyagi érdekekből fakadt az olaszliszka pénzhamisítás büntette

Dr Eöry Kálmán kir. ügyész nagyhatású vádbeszéde

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az olaszliszka tárgyalás ma délre, de legkésőbb este minden körülmények között véget ér s Jeney Sándor tanácselnök kihirdeti az ítéletet, amelyet türelmetlen kíváncsisággal vár az egész ország közvéleménye.

A csütörtöki tárgyalási nap sem hozott különösebb meglepetést, mert hiszen a vádlottak, tanuk ma is ügyelnek, nehogy többet mondjanak, mint amennyit kell. Pedig hat Jeney tanácselnök, ez a kiváló, nagy tudású magyar bíró minden elejtett szófoszlányt megragad, hogy az igazságot teljes mértékben kiderítse. Bámulatos gyors, megvilágító erejű és mindig helyénvaló keresztkérdései zavarba hoznának mindenki másét, csak ezek a vádlottak bujkálnak higgyőügyességgel közölniük.

A tárgyalást vezető tanácselnök teljes objektivitásával, hatalmas bírói tudásával szemben furcsán ható kontraszt, amint egyes védők a subjektív, hogy ne mondjuk,

líral motívumokat igyekeznek ki-
présozni a tanukból.

Friedländer Salamon nemes szívet, jótékonytáratát fel az ámuló faji hallgatóság előtt s a tanuk — már tudniillik a zsidók —, azonnal készen vannak a szép, könnyűcsaró válaszokkal. Megtudjuk, hogy a rabbi perselyéből Salamon, az emberbarát kétkézrel szórta a jótékony adományokat. Jutott belőle mindenkinek, főként a keresztyéneknek, mert hát, ugy-e, ez a fontos és semmi más. Mikor aztán az egyik keresztyén tanu, — az értelmes, intelligens magyar csendőrnek nagyszerű mintaképe, —

Pink Pál tisztihelyettes rácafol ezekre a megindító dolgokra, persze, hogy nagy a csüggedt levertség.

A tárgyalás nagy eseménye Eöry Kálmán királyi ügyész hatalmas felépítésű vádbeszéde volt. Nemcsak az abszolút jogi tudás világított ki belőle, hanem fölényes biztonsággal világított rá minden érdekes momentumra. Pompás érveléssel mutatta ki a vádlottak bűnösségét, védekezésük hiányos és hazug voltát.

Zsidókkal zsufolt tárgyalóterem

A csütörtöki délelőtti főtárgyalás iránt egyébként még a szerdai is nagyobb érdeklődés nyilvánult meg. Délelőtt kilenc órára zsufolásig megtelt érdeklődőkkel a hatalmas esküdtzéki terem, amelynek még pad-sorai között is egymás hegyén hátán állottak az emberek. Lengő, fehér-

szakállas öreg galiciánerek, pájeszes bőcherek, egyszóval a csodarabbi egész udvartartása itt szorogott. A törvényszéki tárgyalóteremek jellegzetes alakjai helyett ma a Pásti-utca típusai töltötték meg a padokat. *Kilenc óra már elmúlt, mikor a szuronyos fegyházőrök felvezették karabbi fiukat és a többi vádlottakat, aminek megtörténte után Jeney tanácselnök nemsokára megnyitotta a tárgyalást.*

Salamon, a nemes szív

A folytatólagos tanukihallgatások során elsőnek Páner Lajos olaszliszka szatócs áll a bíróság elé. Hossza szakállu, tipikus sziriai arc. *Ugy hajlong a bírói emelvény előtt, akárcsak otthon Olaszliszkán ha véletlenül egy csodarabbi-ju kerül be a boltjába.*

Elmondja, hogy hozzá is elkerült két darab hamis milliós, melyeket

Salamon adott az ő apósának, aki nem tudván, hogy a pénz hamis, neki fizetett ezekkel. Kartarítást nem kíván, mert — mint mondja, — az öreg rabbi az ő kárát megfizette.

Ezek után egy kissé

émelylő jelenet következik,

Az egyik védő arról kezd érdeklődni, hogy Salamon milyen nemes lélek volt.

A tanu természetesen habozás nélkül végig mondja, hogy ő még arról is tud, hogy a csodarabbihoz érkezett adományokat a szegények és természetesen a keresztyének között osztották ki, Salamon mindenkinek adott igazi pénzt is, ha az kért tőle.

Rosenblüth Lajos jelentéktelen vallomást tesz. Bár őt is megkérőztették Salamonék, kártérítést nem kér, mert a rabbi megfizette neki a kárt.

Jól összehangolt vallomások

A következő tanu Kleinmann Sándor a Bettelheim-féle Sátoraljauhelyi bank egyik tisztviselője. Kinos eleganciával öltözött tipikus zsidó bankfiu. Bettelheim igazgatóról mindent elmond, ami csak szép és jó. Elmondja, hogy Friedländer Salamon lent járt a bankban, ahol valami kölcsön ügyletet akart lebonyolítani. Mikor ezzel a dologgal végzett, ki vett a zsebéből egy csomó összetépett szines papirost. — Bettelheim igazgató, aki persze egész véletlenül épp arra ment, megnézte a hamis milliós darabjait, melyekre vonatkozólag kijelentette, hogy azok közönséges számoló cédulák.

Később pedig az egész papircsomagot összeszopte és bedobta a kályhába.

Ügyész: Szokása volt az igazgató urnak, hogy a pulton lévő papircsöveket összeszopte?

Tanu: Igen! Ezt mindig ő végezte el. (Nagy derűltség.)

Ügyész: Maga, mint banktisztviselő, most is azt mondja ezekre a bűnjelre, hogy festett papirosok?

Tanu: Most már látom, hogy ez hamis milliós.

Ügyész: Igen, mert rá van írva! A következő tanu Hóczweber Imre, szintén banktisztviselő a Bettelheim igazgató bankjában. Szintén

szórol-szóra ugyanazt vallja, mint az előző tanu.

Mindenre készen van a felelettel s a vallomása épp úgy hangzik, mint mikor az első elemiben szórol-szóra felmondják a leckét.

Bettelheim Jakab, a vádlott bank-

igazgató első unokatestvére szintén mentővallomást igyekszik tenni. A bank pultján hagyott papircsövekre vonatkozólag megkérdezi tőle az elnök: — Látták Önök, hogy ezek hamis milliós darabjai?

Tanu: Hogyne! Láttuk!

Elnök: A darabkák azt mutatták, hogy ez pénz lehet?

Tanu: Nem!

Elnök: Azelőtt mást mondott kérem!

Tanu: Azt úgy értettem, hogy durva hamisítvány.

Jankovich bíró: Kérem ez egy nagyon jó hamisítvány.

Hogy gondolhatta Ön egyetlen darabkából, hogy ez nem pénz. Ezt a bankjegyet én is elfogadnám!

Salamon az imádságba szötte bele héber nyelvű üzenetét

A tanu zavart hallgatással felel, mire be is fejeződik a kihallgatása. Utána Pink Pál olaszliszka csendőr tisztihelyettes vallomása következik. Minden kérdésre rendkívül értelmes, intelligens választ ad és igen érdekesen ismerteti a nyomozás lefolyását.

Elmondja, hogy mikor ő telefon-értesítést kapott, hogy hamis milliósok vannak forgalomban, azonnal megkezdte a nyomozást. Ekkor már egész Olaszliszka el volt árasztva hamis milliósokkal.

Mindenekelőtt egy valódi milliost akart valahol keresni, hogy azszal összehasonlíthassa a hamis pénzeket.

Kinyitatta a községi pénztárt, amelyből azonnal szintén egy hamis milliós került elő. Hosszasan és igen érdekesen mondja el azután a nyomozás egyes részleteit. Ismerteti Friedländer Salamon letartóztatásának körülményeit s eladja, hogy hogyan közvetítette Czink Rezső Salamon üzenetét, amely úgy szólt, hogy „mond meg otthon, hogy az irásokat vagy csomagokat rejtsek el, nehegy a hatóság megtalálja.

— En, — folytatja vallomását Pink Pál, — fiatal gyakorlatlan csendőrök őrizetére bízam Friedländer Salamon, aki azonnal engedélyt kért, hogy imádkozhassék. A csendőrök erre meg is adták az engedélyt. Ekkor jelentkezett Czink Rezső, aki Lefkovic szatócs megbízásából azt kérte, hogy vacsorát vihessen be Salamonnak. A csendőrök, sajnos, elég vigyázatlanok voltak és ezt a kérést is teljesítették. Előadásuk szerint azonban Salamon és Czink Rezső között

semmiféle beszélgetés nem folyt,

mert Salamon állandóan hangosan imádkozott. Így tehát az a gyanu, hogy a vádlott az imádkozásba szötte bele héber nyelvű üzenetét.

Salamon védője: Tud-e arról, hogy a rabbi nagyobbik fia, Salamon a perselybe gyűlt pénzből mindenkit segített, tekintet nélkül vallásfelekezetre, keresztyéneket épen úgy, mint zsidókat?

Tanu: Erről nem tudok semmit.

Az iratok ismertetése

Ezzel a tanuk kihallgatása befejezést nyert és az elnök az iratok ismertetésére tért át. Több héber írással írt befejezetlen mondatok fordítását olvassa fel az elnök, amelyeket Salamon a fogházban írt és akart Sülemnek eljuttatni, hogy az milyen vallomást tegyen.

Sülem most szót kért az elnöktől és ismételten tiltakozik az ellen, hogy ő adta azt a tanácsot a csodarabbi fiának, miszerint ha rajtcsipik a milliósok terjesztésén, valija azt, hogy a perselyben találta.

Az elnök egy fényképet mutat Sülemnek, de az nem ismeri azt, akit a kép ábrázol. Az illető egy

Weingarten Sándor nevű egyén, akit a hamis milliósokkal kapcsolatban szintén kihallgattak, de nem tud semmiről.

Az elnök ezután átadja a bécsi rendőrség átiratának hiteles magyar fordítását — melyet Weingartennel vettek fel, ki ott letartóztatásban van — felolvasás végett dr Csáky János jegyzőnek. Ezt a vallomást megelőző nap a Hajdúföld már teljes részletességgel ismertette. A vallomást a bécsi rendőrség azzal a kommentárral küldte meg, hogy az

előlejtől végig a hazugság bélyegét viseli magán.

Majd a bűnjelék számbavétele után 10 perc szünetet rendel el az elnök.

Eöry Kálmán ügyész vádbeszéde

Ezután Eöry Kálmán királyi ügyész kezdte meg nagyszabású vádbeszédét, amelynek elején utal arra, hogy aki pénzt hamisít, az államellenes cselekményt is követ el s éppen ezért van szükség szigorú büntetésre. Az egymillió koronás bankjegy Magyarország legnagyobb címlete, amely kikerül külföldre is és ha hamis, akkor

átadása az ország hittelét.

A Nemzeti Bank szakértőjének véleménye szerint a hamisítványok alkalmasak arra, hogy még a pénzkezelésben jártassággal bíró egyéneket is megtéveszsenek. Egy jól megszervezett bandával áll szemben a magyar igazságszolgáltatás, mert hiszen a vidékről, a megszállott területekről még ma is sürű egymásutánban futnak be a hamis milliósok.

Friedländer Frigyes egész bizonyosan szoros összeköttetésben állott Weingartennal s így valószínű az az állítás, hogy csak nagyrítkan és véletlenül találkozott vele.

Friedländer Frigyes Sulemnek az a meseje, hogy ő csak kölcsönt akart szerezni a hamis milliósokra, szintén teljesen

naiv és hazug állítás.

Nem kellett neki kölcsönrel előhozakodni, elég volt azt mondani: „itt van egy csomó hamis pénz, nesze Salamon, heyezd el.” Friedländer Salamon tudta, hogy miről van szó s a Frigyes-től kapott hamis pénzt azonnal értékesítette is. Mint a főtárgyalás adataiból megállapítható, nem 13, hanem összesen

23 darab hamis milliósot hoztak forgalomba.

Nem látja bizonyítottnak, hogy a hamis milliósokat elégették. Valószínű, hogy ezek ma is megvannak valami jól eldugott helyen és várják az időt, amikor újból forgalomba hozzák őket.

Friedländer Chájimnak feltétlenül tudni kellett Salamon bátyja üzeméről, mert az ilyen dolog két testvér között nem maradhat titok. Chájim a vizsgálóbíró előtt összintén bevallotta, hogy tudott a hamis milliósokról. Tudta, hogy Salamon hova dugta el a 204 darab hamis bankjegyet. Bizonyítottnak látja az előzetes megállapodást és éppen ezért nem bűnpártolás, hanem

bűnszegédi bűnrészesség miatt emeli vadat ellene.

Bettelheim igazgatónak súlyosan esik latba, hogy intelligens ember, bankigazgató és így tudnia kellett volna, hogy a fontos bűnjeleket nem szabad megsemmisíteni.

Czink Rezső, aki az üzenetet közvetítte, egész bizonyosan tudta, hogy miről van szó és bár kevésbé intelligens, cselekménye mégis súlyos becsületes alá esik.

A királyi ügyész ezután emlékeztet, lendületes szavakkal hangsúlyozta

a bűncselekmény piszkos anyagi indokát.

— A rabbi fiúkkal szemben súlyosabb ítéletet kérek azért, mert minden munka nélkül, könyöradományokból tartották a rabbi perselyéből magukat, dologtalan henye életet éltek és használták fel.

A védőbeszéd

Az ügyész negyhatású vádbeszéde után a védőbeszéd megtartására került a sor.

Elsőnek Friedländer Sulem védőjét szólítja fel az elnök, aki 30 percig tartó beszédében citálta a bűntető paragrafusoknak a pénzhamisításra, illetőleg a hamispénz terjesztésére vonatkozó szakaszait. Enyhítő körülménynek kérte betudni azt, hogy Sulemnek még kilenc testvére van, akik édesapjukkal Ujpesten egy-szobás-konyhás lakásban laknak.

Utána a másodrendű vádlott, a csodarabbi nagyobbik fiának, Salamonnak a védője, aki egyúttal Czink Rezső védelmét is ellátta, emlékeztet szólásra. Az érték citátumok közben a hallgatóság derűltége közben kijelentette, hogy pénzünk az elszállítás hamisítások óta értékben emelkedett s így

nem idézték elő koronánk romlását.

Majd megvádolja Pink Pál csempörtizshelyettesét, aki a nyomozást a legnagyobb eréllyel vezette le és aki annakidején a csodarabbit vasra-

verve Debrecenbe kísérte, hogy a fegyelmi elkerülése végett nem ismeri be, miszerint üzenet mehetett ki a letartóztatott Salamonról, hanem egy mesélő állott elő, hogy a fal felé fordulva imádkozott és az imádságba beleszűrve adta le Czinknek az üzenetet.

Az elnök ismét tíz perces szünetet rendelt el. Szünet után Friedländer Chájim, a csodarabbi kisebbik fiának védője, dr. Aczél János tartotta meg védőbeszédét. Azt fejtegette, hogy a vizsgálóbíró előtt tett beismerése Chájimnak nem elégséges, mert azt a zaklatások elkerülése miatt tette és most nem akart egyetlen tanu sem, aki bizonyítani tudta volna azt, hogy tudott a hamisításról. Végül Bettelheim védője kérte védcéncének felmentését.

Az elnök a védőbeszéd elhangzása után berokszítja a főtárgyalást és folytatását ma délelőtt 10 órára tűzi ki. Hátra van még a vádlottak felszólalásai, melynek végétével ítélethozatalra kerül a sor, ami előre láthatólag még a mai nap folyamán meg fog történni.

A hősök napja Debrecenben

Május 30-án megkoszorúzzák a volt 39-es ezred emlékművét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Május 30-án, vasárnap az egész országban kegyeletesen ünneplik meg a világháborúban elesett hősöket. Debrecen polgársága és katonasága is impozáns tünetséggel adózik

a debreceni hős 39-esek emlékének.

Délelőtt háromnegyed tizenegykor megkoszorúzzák a nagyszámmal kivonult bajtársak a nagyerdői 39-es emlékszobrot, emlékbeszédet tartanak és a katonadalárda hazafias énekeket ad elő.

A rendezőség a város közönség-

hez, de főként a volt 39-es bajtársakhoz, rokkantakhoz, hadiárvákhoz és -özvegyekhez fordul, hogy az ünnepségen

minél nagyobb számban jelenjenek meg

és az impozáns tömeg is bizonyítsa a hősök emlékének megbecsülését, tetteik soha el nem feledését.

A vasárnapi hősök napján mindenki ott legyen a 39-es emlékműnél, hogy a vitéz debreceni katonák emlékének kegyelettel adózva, ki-mutassa a jövőbe vetett hitét.

Csak a jövő évben lehet kilátás a forgalmi adó újabb csökkentésére

A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés ülésén a pénzügyi tárca költségvetését tárgyalták. Temesváry Imre előadó ismertette a költségvetést, amelyből kitűnik, hogy javulás mutatkozik egyes rétegekben.

A költségvetési vita során több felszólalás hangzott el az egyes tételeknél s különösen

a forgalmi adó átalányozása körül.

A különböző felszólalásokra Bud János pénzügyminiszter válaszol és kifejti, hogy hosszú ideig lesznek még kénytelenek az államok a forgalmi adóval élni. Minden érvet felhozott már annakidején arra, hogy a kérdés megoldása milyen nehéz. A forgalmi adót olyan tételnek tartja, amely ránehezedik az országra. Meg kell azonban várni, hogyan alakulnak a jövő év bevételei és ha azok lehetővé teszik,

ismét csökkenteni fogja.

A városi kölcsönök nagyon bevál-

tak, de végeredményben nem elegetedők. Éppen az appropriációban felhatalmazást kér a kormány, hogy a városok kölcsönét további

500 milliórdal növelhesse,

ebben az irányban tárgyalásokat folytasson. A varmegyéknek ugyancsak szükségük van kölcsönre, főként utépítési célokra és az ilyen külföldikölcsön ügyében már tárgyalások folynak. A közmunkavállalás normális mederbe való terelése az utóbbi kölcsön lebonyolítása után válik lehetővé. Revisió alá veszi a városoknak lakbérosztályba való sorolását.

A nyugdíjasok problémája csak fokozatos takarékoszággal rendezhető.

Ezután az appropriációs javaslatot ismerteti. A nemzetgyűlés általános-ságban elfogadta a tárca költségvetését.

Az ülés ezután véget ért,

A felekezeti tanítószág súlyos sérelmei a státuszrendezés kapcsán

A debreceni egyházmegye tanítótestületének közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A

debreceni egyházmegye tanítótestülete május 24-én és 25-én tartotta évi rendes közgyűlését az egyház tanácsstermében Zsáden Lajos bárándi igazgató elnöke alatt. A közgyűlést Uray Sándor moderátor magas szárnyalású, gyönyörű imával vezet be, majd Nándy Józsefről az egyesület kiváló, nemrégiben elhunyt elnökéről emlékeztek meg kegyeletos formák között. Az elnöki megnyitóból, titkári, pénztári jelentésből, valamint az elhangzott felszólalásokból kiiláglott, hogy az egyházmegye tanítószága milyen pompás és

batalmas munkát fejt ki a hazafias, kulturális és nemzeti munka frontján.

Az egyházmegyében kisebb tanítói körök vannak, melyekben a tanítók a legmodernebb pedagógiai önképzést folytatják. Például az elmúlt napokban letárgyalták a kultuszminiszter által legutóbb kibocsátott új tantervet.

Az egyesület, illetőleg a tanítószág belső ügyeinek megbeszélése során megnyilvánult az az óhaj, hogy az egyházközség képviselőit ezután

maga a tanítószág

és ne a presbiterium válassza meg. Igen fontos megnyilatkozása a tanítószágnak, hogy a hitélet megerősítésében a lelkesekkel együtt részt

akar venni és erre felajánlja minden erejét.

Szó esett a közgyűlésen arról, hogy a felekezeti tanítók fizetése még ma sincs arányosítva az állami tanítókéval, kiknek javára lényeges és feltűnő megkülönböztetés mutatkozik. Sok meilözés éri a felekezeti tanítószágot az előléptetéseknél, bár meg volt ígerve, hogy a tanítók reprezentatív alakjai bekerülhetnek a VI. fizetési osztályba, sőt kormánytanácsosi címet is nyerhetnek.

Másik igen komoly sérelem, hogy a vasuti jegykedvezményt a felekezeti tanítók családtagjaitól elvonták, ugyanakkor, mikor

az állami tanítók cselédjeinek is megadták.

Azáltal, hogy a tanítók fizetéseinek terhére az állam mindinkább az iskolák fenttartására hárítja, mindenképpen veszélyezteteti a tanítószág érdekeit, mert hiszen a súlyos adókkal megterhelt lakosság ennek következtében

a tanítók ellen fordul.

Végezetül megválasztották az elhunyt elnök helyébe Szendy István esztári igazgatót, aki igen kiváló, nagy tudású és nagy tehetségű férfi.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFOLD hirdetéseinek biztos az eredmény.

NE VEGYE MEG

fűszer-, csemege- és italszükségeit mindaddig, míg meg nem győződik a

'Hangya' legujabb olcsó árairól

Főüzletek: Róssa-utca Tisza-palota. Piac és Miklós-utca sarok. — Fióküzletek: a város minden részében

A Debrecen város-Csanak-féle szalmaperben a bíróság meghallgatja a Mezőgazdasági Kamara szakvéleményét

A város képviselője ellenezte a Kamara meghallgatását - A törvényszék június 24-re napolta el a milliárdos pör tárgyalását

A Kuria végzése igazolja Csanak Jenő álláspontját

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni törvényszék Almásy László tanácsa csütörtökön délelőtt foglalkozott azzal a nagy horderejű és Debrecen liberális városi gazdálkodására fölötté jellemző kártérítési pörrel, melyet Csanak Jenő földbirtokos, az ohati birtok volt bérlelője indított Debrecen városa ellen azért, mert a bérbeadó város nem tett eleget szerződéses kötelezettségének és nem vétette át az új haszonbérlelőkkel, Vásáry István polgármester-helyettes, főjegyző családijával az Ohaton nagyott két milliárd értékű szalmamennyiséget.

A per törvényszéki főtárgyalásán sok, a városra egyáltalában nem hízogó részlet került napfényre, így például az a „véletlen felelősség” is, hogy a város az árverési feltételekben nem biztosította Csanak Jenőnek azt a jogát, hogy az új bérlelőknek (Vásáry István család-jának) át kell venni a birtokon maradó egész szalmamennyiséget. Ez eddig minden bérleti szerződésben benne volt, a Vásáryékkal kötött szerződésből azonban merő véletlenségből — mint azt a tanácsstagok vallották — kifelejtették.

A Kuria végzése

Megállapítja a királyi Kuria, hogy Csanak Jenőnek a várossal kötött szerződését akként kell érteni, hogy ő a haszonbérlet lejártá után a jószágai bennmaradhatott volna egy feleslegesen maradtul a takarmány felételtetése végett, de erre kötelezve nem volt s így

Joga van követelni

a haszonbérlet megszűnése napján az általa visszahagyott egész takarmány- és szalmaféléknek az ellenértékét, annyival is inkább, mert erre neki a szerződés jogot adott s mert ő sem ellenérték nélkül kapta meg a bérlet elődjétől ugyanezeket a cikkeket.

Elsősorban

a várost terheli a megtérítés kötelezettsége,

de, mert fel volt jogosítva a Csanak Jenővel kötött haszonbérleti szerződésben, hogy a megtérítésre maga helyett az új haszonbérlelőket kötelezze, ő szabadulna a megtérítés terhe alól, ha az új haszonbérlelőket ezt magukra vállalták.

A királyi törvényszék annak idején hozott ítéletében azt állapította meg tényként, hogy Vásáry József és társai a várossal szóbeli megállapodást létesítettek, melynek értelmében a Csanak Jenő-féle szerződés 11. pontjában meghatározott mennyiséget át fogják venni. A Kuria azonban a kir. törvényszék e ténymegállapítását, a város kötelezettségének terjedelme szempontjából, legfontosabb részében, a perbeli adatok tartalmával ellentétben állónak jelenti ki, miért is

a törvényszék e megállapítása ügyelemben nem jöhet.

A kir. Kuria szerint ugyanis magának a városi tanácsnak határozatából, Vásáry J. és társai nyilatkozatából s az alperes város perbeli

Magoss polgármester ugyan megígérte Csanak Jenőnek, hogy az elfelejtett szalmát átveszi a város, minthogy azonban ez sehasem történt meg, Csanak Jenő kétmilliárd korona erejéig

port indított a város ellen,

A két alsófoku bíróság elfogadta a város védekezését, hogy ezt az átvételt Vásáryékra áthárította s így Csanak Jenő keresetét elutasította.

Az ítélet ellen Gergely Jenő ügyvéd, Csanak képviselője felülvissgálati kérelemmel élt, melynek tárgyalásán a kir. Kuria soronkívül elrendelte, hogy a törvényszék újból foglalkozzék az ügygel és

hozson a Kuria álláspontjának megfelelő ítéletet.

Kimondotta, hogy az alsóbíróságok tévedtek, amikor azt az álláspontot foglalták el, hogy a város eleget tett Csanak Jenővel fennálló kötelezettségének és áthárította Vásáryékra a szalma átvételét.

A debreceni kir. törvényszék Almásy László-tanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta a rendkívül érdekes pert, melyet a Kuria végzésének felolvasása vezetett be.

elhadásából az tűnik ki, hogy az új haszonbérlelők csak az ugynevezett felesleges mennyiség értékének megtérítésére kötelezték magukat, vagyis arra, mely a felperes állatállományának felévi ottartása után még fennmaradna, míg a takarmány többi részére, vagyis arra vonatkozólag, amennyi a felperes állatának telletéséhez szükséges lenne, a városnak is, Vásáryéknak is az volt az álláspontjuk, hogy azt Csanak Jenő megtérítés nélkül köteles otthagyni. Mivel pedig a Kuria álláspontja szerint Csanak Jenő a terményeket nem köteles megtérítés nélkül otthagyni, a törvényszék megállapítása pedig a fentebb írtakok szerint a kérdés eldöntésére nem alkalmas, ennél fogva

a törvényszék ítélete sem alkalmas a felülbírálatra s így azt fel kellett oldani.

A végzés felolvasása után közvetlenül Miszty Károly városi ügyész bejelentette a Vásáry-testvérek nyilatkozatát, melyben annak megállapítását kérik, hogy a Debrecen-nel szemben elvállalt szalmatermés-átvételtől mekkora rész megtérítése jár a felperesnek?

Az írásbeli nyilatkozatra dr. Gergely Jenő ügyvéd, Csanak Jenő jogtanácsosa válaszolt csaknem egy óras, alaposan felépített beszédében. Mindenekelőtt kijelentette, hogy

a felvetett kérdés félreismerése a Kuria végzésének.

— Nem az a kérdés — mondotta —, hogy Vásáryék mennyit hajlandók árvenni, hanem a törvényszék hiányos ítéletét kell korrigálni, mivel nem állapította meg, hogy mennyi a felesleges mennyiség, már pedig a kártérítést csak így lehet szétosztani Vásáryék és a város között. Amit Vásáry József és társai ingyen

kaptak, azért a város felelős és ezt a megállapítást elutasító végzés esetében is kérem írásba venni.

Ezután kimutatta, hogy a szakértői vélemények helyt nem állanak s így a kérdéses takarmányárakra vonatkozólag

a Mezőgazdasági Kamara szakvéleményét kell kikérni,

minthogy a Kamarákat alapító törvény első paragrafusa is kimondja, hogy ezeknek egyik legelső feladatuk a bírósági szakvélemények be-terjesztése. (A Mezőgazdasági Kamara véleményadása ellen Miszty ügyész élesen tiltakozik.) Mint érdekes momentumot emeljük ki Gergely Jenő ügyvéd beszédéből a szakértői vélemények közötti feltűnő ellentéteket. Míg például a gazdasági felügyelőség a szalmának budapesti

Abd el Krim a franciák foglya

Páris, május 27. Abd el Krim — mint Briand miniszterelnök a ma délelőtt tartott minisztertanács befejeztével közölte — átlépte a francia vonalat. Rögtön Tazába vitték.

A francia minisztertanács elé Briand javaslatot terjeszt, hogy Abd el Krim megtérését csak úgy fogadják el, ha megköveli a marokkói szulánit,

aki ellen lázadása elsősorban írá-

arát 1924. októberben 65 ezer koronára becsülte meg, addig

Vásáry István polgármesterhelyettes sógora, Iona István mindössze 2500 koronára taksálta.

A felperes jogtanácsosa arra is utalt, hogy valótlan az alperesnek az a bejelentése, mintha Vásáryék az átvett szalmával rendelkeztek volna. Várady Géza, a Tiszasszabályozási Rt. igazgatója eskü alatt hajlandó vallani, hogy neki

a város a szalmamennyiségből 400 q t eladott.

Nagy Sándor mátai biztos pedig vallja, hogy a város nemcsak maga fogyasztott a takarmányból, hanem nagymennyiséget a hallenyésztőnek el is adott.

Miszty Károly városi ügyész röviden reflektált az elhangzottakra és hajlandóan mutatkozott, hogy a fentiek ellenkezőjét tanácsi rendeletekkel fogja megcáfolni, majd a Mezőgazdasági Kamara szakértői véleményadását kifogásolta.

A bíróság ezután visszavonult tanácskozássra és fél óra multával kijelentette határozatát, melynek értelmében a Gergely ügyvéd által bejelentett tanak kihallgatása s egy tanácsi rendelet beszerzése végett a főtárgyalást június 24 ig elnapolja.

nyult. A riff-terület kormányzójának Kaid Haddut szemelték ki.

A francia kormány intézkedett és egy torpedóúzó naszádot küldött az alhucemasi kikötőbe Abd el Krimért és családjáért, akit ezen a hajón fognak Marokkóból elszállítani.

Nagy megdöbbenéssel vette az egyetemes konvent, hogy a debreceni zsidó gimnáziumban vasárnap is tartanak előadást

A református egyetemes konvent folytatólagos közgyűlése

Budapest, május 27. Csütörtökön délelőtt folytatta évi rendes közgyűlését a magyarországi református egyetemes konvent Baltazár Dezső püspök és Dégenfeld József gróf rangidős főgondnok elnöklétével.

Szentpéteri-Kun Béla dr. debreceni egyetemi tanár a közjogi bizottság javaslatát ismertette.

Nagyobb vitát

alelkészek korpótlékának ügyénél

kezdték, amelyben a tiszántuli egyházközségek függő határozatával foglalkoztak. A református egyház a kecskeméti egyetemes jogakadémiaját mindaddig fenntartja, amíg a másik két felekezeti jogakadémia is működik. A kecskeméti főiskola költségvetése egyébként egyensúlyba került.

Antal Géza püspök a lelkesi és tanítói javadalmi földek hasznosítását sürgette. Kérésére fel fogják hívni a kormányt, hogy az egyes miniszteriumok között ebben a tárgyban mutatózó ellentéteket küszöböljék ki.

A jövőhéten tartják Amsterdamban a református belmissziói világ konferenciát. Erre Magyarország református egyháza Ravasz és Antal püspököket küldi ki.

Kovács J. István dr. referált ezután a vallás tanügyekben. Nagy megdöbbenéssel vette a konvent — ugymond — hogy

a debreceni zsidó gimnáziumban vasárnap is tartanak előadást.

Kéri a kultuszminisztert, szeressen érvényt annak a keresztény gondolatnak, hogy a vasárnapot illik megünnepelni.

Két órakor Baltazár Dezső püspök elnök félbeszakította a tanácskozást. — Délután a bizottságok tartanak ülést. Holnap folytatódik a közgyűlés.

Tennisz-pályák a Nagyerdőn

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az utóbbi időben rendkívül sokan kértek a várostól tennisz-pálya-helyet a Nagyerdőn, azonban a tanács ezeket a kéréseket nem teljesítette, mert gyökeresen és véglegesen rendezni akarta ezt a kérdést.

Most a városi tanács elfogadta Zöld József tanácsnok javaslatát, amely szerint a tennisz-pálya helyeket a Nagyerdőnek belső körútján, a pallagi villamos melletti tisztáson jelöli ki.

A városi tanács később dönt arról is, hogy vajjon a jelentkezők költségére megcsináltatja-e a tennisz-pályákat, vagy pedig az egyes területrészeket bérbeadja és ezeken a jelentkezőknek maguknak kell megépíteni a pályát.

Az oláh kormánypart 280 mandátumra számít

Bukarest, május 27. A kamarai választások végleges és pontos eredménye még ma sem ismeretes és még sok időbe telik, amíg a pártok végleges számarányát megállapítják. Ideiglenes becslés szerint a kormánypart 365 mandátumból

280-ra számíthat.

Mintán így a kormány többsége biztosítva van, politikai körökben különböző kombinációk merültek fel a kormány küszöbön álló reorganizációjáról.

A kabai Iparos-kör műkedvelő előadása

(Kabai tudósítónk jelenti.) A kabai Iparos-kör a napokban tartotta nagyszabású műkedvelő előadását a Somogyi-vendéglő nagytermében, mely úgy anyagilag, mint erkölcsileg szépen sikerült.

A szép közönség soraiban nemcsak Kaba, hanem a vidék keresztény iparos- és gazdátársadalmi képviselői is megjelentek. A szereplők kivétel nélkül mind oly

kiválóak voltak.

hogy a közönség állandó tapsviharral jutalmazta őket. A szép eredményért Kósa Jánosét, a főrendesöt illeti meg a dicséret.

A közönség reggel 4 óráig a legvidámabb hangulatban maradt együtt.

Zenedi növendék hangverseny

Május 29-én este 8 órai kezdettel tartja meg a zeneiskola haladottabb növendékeivel minden tekintetben kiválóan érdekesnek ígérkező és várakozást keltő házi hangversenyét.

A hangverseny egyik kiemelkedő eseményének ígérkezik Mozart 1. felvonásos vig operájának a Bastien és Bastienne előadása, amit Hoór-Tempis Erzsébet fordított németből magyarra és tanított be növendékeinek. Ez az előadás első operai előadása lesz a zeneiskolának.

D. Simonffy Irén tanítványa Bay Erssike, aki e hónapban tette le a sikert az Akadémia 4. osztályáról a vizsgát, Liszt: Szent-Ferenc a hullámok felett és ugyancsak Liszt: Törpék táncát fogja szongorán előadni.

Sátes Gergely tanár növendéke Versényi György Corelli: La-Folia-ját játssza. Beethoven Es dur. szongora négyesét Dr Müller Ottó tanár betanításával Gerő Lili, Neumann Olga, Szekeres Kálmán és Zsér Béla adják elő.

Mind ezekből örömmel regisztráljuk, hogy zeneiskolánk hívatásának magaslatán álló kiváló tanári kara

önzetlen és fáradtságot nem ismerő kultur-munkát végez,

amelynek egyik legkiválóbb dokumentumai a szép közönség jelenlétében csendben, de annál nagyobb sikerrel lefolyó növendékhangversenyek és az a rohamos fejlődés, amelyet egyes tanszakokon, így különösen a folyó iskolai évben a kamarazene terén a zeneiskola fennállása óta nem tapasztalt mértékben elért és opera előadásaival bizonnyal elérni fog.

Vizsgacipők

Neumann Miksánál
Piac-utca 41.

Súlyos kimenetelű autóbaleset a Simonyi-úton

Máday István dr egyetemi tanársegéd fiát
elgázolta egy autó

(A Hajdúföld tudósítójától.) Súlyos kimenetelű autóbaleset történt csütörtökön délután 4 óra tájban a Simonyi-úton, amelynek sebesült áldozata dr Máday István egyetemi tanársegéd 13 éves Béla nevű fia.

Máday Béla biciklin jött az erdő felől a városba s nem vette észre, hogy mögötte közeledik egy autó, amelyet Steinberger Miklós Kis-hegyesi-ut 2. sz. alatti fakereskedő vezetett.

Az autó már egészen közel ért a biciklihez s a járókelők a következő pillanatban

römmel sikoltásra leltek figyelmesek.

Az autó utólrta a biciklit, amely természetesen felborult, a fiatal-

gyerek pedig az autó kerekkel aldosott és a kerekek keresztülmentek a combján.

A nagy fájdalomtól eléjult gyereket Steinberger László autóján a sebészeti klinikára vitte, ahol beöltözték. — Máday Béla sérülései, amelyek zúzódásokból és erős horzsolásokból állanak,

nyolc napon túl gyógyulnak.

A rendőrség megindította a legérélyesebb nyomozást abban az irányban, hogy az autóbalesetért kit terhel a felelősség. — Máday Béla szüleinek s környezetének azt mondtotta, hogy megjött a gyorsan közeledő autótól; leesett a bicikliről és így történt a baleset.

Több milliárdos kárt okozott Salgó- tarjában a felhőszakadás

Az egész várost elöntötte az óriási víztömeg

Salgótarjából jelenti: Szerdán délután fél 4 óra tájban ijesztő viharfelhők rohanták meg az eget és nagy dörgés, villámlások közt katasztrófális felhőszakadás zúdult a városra. A felhőszakadás körülbelül félhatig tartott, ekkor a vihar lecsillapult és utána már csak csendes májusi eső esett. A hatalmas víztömegek

percek alatt elárasztották az utcákat

és csakhamar elöntötte az ár a pincelakásokat, a szuterénekben elhelyezett műhelyeket.

Víz alá kerültek a cseh határ mentén levő tisztviselőtelep alacsonyabb fekvésű házai és a bányász-lakások nagyrésze. A rohanó vízár

óriási károkat okozott,

amelyeket még esideig pontosan nem is lehetett felbecsülni. Hozzávetőle-

ges becslés szerint a tegnapi felhőszakadás másfél-kétfélmilliárd korona anyagi kárt okozott, de a katasztrófa még két emberáldozatot is követelt.

A Salgótarjáni-Rimamurányi Vas-művek gyárában az egyik közfal beomlott és maga alá temette Lakatos János és Lappai Béla munkásokat, akiket később

hollan huztak elő a falomladék alól.

A tisztviselőtelepen egy építőmester háának a frontja beomlott. A legtöbb kárt azonban a városnak okozta a vihar, mert a közutakat erősen megrongálta és a hidakat elsodorta. A katasztrófális felhőszakadás idejében a rendőrség, csendőrség és katonaság sietett a veszélyeztetett helyekre. A tűzoltóság még ma is munkában van és működnek a szivattyúk, hogy a pincelakásokból eltávolítsák a beunrekedt vizet.

Pásztorjáték a debreceni Nagyerdőben

A francia szeminárium érdekes irodalmi jünálisa

(A Hajdúföld tudósítójától.) Júnus első napjaiban érdekes irodalmi és művészeti eseménye lesz Debrecennek az első

szabadtéri színelőadás,

amely a mindig ötletes, buzgó és Debrecenét máshol alig ismert irodalmi csemegével ellátó francia szeminárium évzáró jünálisa keretében nyer bemutatást.

A Nagyerdő egy tölgyekkel körülvett festői tisztásán mutatják be Debrecen kiváló műkedvelői a XIII. század egyetlen zenés pásztorjátékát, amelynek címe:

Robin és Marlon játéka

s amely ezelőtt mintegy 650 évvel került először színre a ragyogó ná-

polyi udvarban. A világirodalom első teljes szövegű operettje ez, amelyből néhány szemelvényt a francia délutánok közönsége már ismer.

Emellett az irodalmi esemény mellett Arlequin szerelme című XVII. századbeli olasz commedia dell'arte darabjukt ismétlik meg a szabadban az első előadás kiváló szereplői, de ezúttal a nagyközönségre való tekintettel, —

magyar nyelven.

Sáfrány Zsigmond énekszám, Selymossy József és mások vig monológjai s sok más tartalmas és artistikus szám töltik ki a tánc pikentit.

Végül, naplementkor, a sötétség beálltával a vetítőlámpákkal a

Riviera színes képei

fognak világitani.

As előrelátható nagy érdeklődésre való tekintettel jegyek kedd reggeltől kezdve lesznek előjegyezhetők Csáthynál, mert jegyeket csak az erdő akusztikájának megfelelő szám-ban ad ki a rendezőség. Belépőjegy ára 20,000 korona, 4 személyre szóló családjegy 60,000 korona. Egyetemi hallgatók kedvezményes jegyeiket a francia szemináriumban vehetik át. A szép délután tiszta jóvedelme ösztöndíjalap célját szolgálja.

Szombaton nyílik meg az embervédelmi kiállítás

Budapest, május 27. A bécsi-gráni-berlini- és drezdai egyetemi klinikák vezetői ma este érkeztek Budapestre, hogy résztvegyenek az embervédelmi kiállítás megnyitójában.

Drezda főpolgármestere és a szász egészségügy tanácselnöke holnap délelőtt érkeznek Budapestre. Herthy Miklós Kormányzó szombaton déli 12 órakor nyitja meg tüneményesen az embervédelmi kiállítást, a kormány tagjainak és az egyetemek vezetőinek jelenlétében.

A tanítók Gönczy Egyesületének közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúvármegyei Tankerületi Tanítók Gönczy Egyesülete június 2-án d. e. fél 10 órakor Debrecenben, a vármegyei ház dísztermében tartja évi rendes közgyűlést, melyre az egyesület tagjait, s a tantyú iránt érdeklődőket meghívja az egyesület.

A gyűlés tárgyal:

1. Megnyitó. 2. Mai helyzetünk. Rdkosi István kir. tanácsos, a Magyarországi Tanítóegyesületek Országos szövetségének az elnöke. 3. Titkári jelentés, s a hozzáfűzött választmányi javaslatok. 4. A tanítás hiányairól. Maurer Mihály cinkotai tanítóképző intézeti gyak. isk. tanár. 5. A vármegyei népművelési munka statisztikai összegezése. Seres Ferenc népművelési titkár. 6. A közegészségügy az iskola szolgálatában. Dr Görgei Márton Hajdúvármegyei tisztviselő orvos. 7. Pénztárosi jelentés. 8. Alapszabálymódosítás. 9. Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az elnökhöz beadandók.

A közgyűlést megelőzőleg 9 órakor a kistanácssteremben választmányi gyűlést tartanak.

Galambos

cukrászda
nyári helyisége
II megnyit II

Minden este zené!

Íróasztalt

keresek megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságarusnál.

Olcsón

szépet

jót

Kornfeld

(uridivatházában Arany Bika épület) vásárolhat !!
Kalapok, fehérneműk, nyakkendők, férfi és női harisnyák nagy választékban.

HIREK

1926 május 28. (Péntek)

Prot.: Emil. Kath.: Ágoston p.

A Meteorológiai Intézet jelentése
Jóslat: Változó idő, lényegtelen hő-
változással, helyenként kevés esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt
10-11-ig, délután 4-7-ig.
Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyászterápia közl. éjjeli szolgálatot
tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany
Egyszaru (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hu-
nyady-utca 5.) Magyar Korona (Péterfia-
utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66),
Csokonai (Mester-utca 43.) Arany János
(Csapó-utca 77).

Hősök emléke Nádudvaron. Nád-
udvar nagyközség elkészítette a
világháborúban elesett 400 nádudvari
hősi halott emlékművét, amelyet ju-
nius 6-án nagy ünnepségek közepett
fognak leleplezni Nádudvaron. A
hatalmas, szép ünnepségen megjele-
nik József királyi herceg és Petry
Pál kultuszállamtitkár is, a kerület
nemzetgyűlési képviselője. Az ünnep-
ségek programját lapunk vasárnapi
számában közöljük.

**Értékes lelet a Szent Anna-
utcai épületek bontásánál.** A Szent
Anna- és Batthányi-utcai épületeket
most bontják le és a régi Laky-féle
ház bontásánál a munkások egy
rendkívül szép és értékes Bieder-
meyer-szekerénykőre akadtak, mely
egy falba volt beleépítve. A városi
tanács úgy rendelkezett, hogy az
értékes leletet a múzeumban kell
elhelyezni.

**A Svellts-Intézet tornaün-
nepélye.** A Svellts-intézet ipariskolás
és tanítóképzés növendékei vasárnap,
május 30-án délután tornaünnepélyvel
zárják be ezévi tornafolyamukat.
A tornaünnepély változatos pro-
gramot nyújt, amelyen ritmikus
gyakorlatok, szertornázások, játékok,
egyéni mutatványok, ének- és zene-
számok váltakoznak. Az ünnepély
nyilvános, amelyre elsősorban a
szülők, az intézet barátai és tiszte-
lői, valamint az érdeklődők hivata-
losak. Az intézet tágas udvarán ké-
nyelmes nézőtér ülőhelyekkel, az
ablakokban pedig páholyjegyek fog-
nak a közönségnek rendelkezésére
állni. Belépődíj 10.000 korona. A
befolyó összeg tornaszerek beszer-
zésére szolgál.

**Öngyilkossági kísérlet Hajdu-
mánáson.** Kiss Imre 23 éves hajdu-
mánási gazdálkodó ifjú felakasztotta
magát egy alig egy méter magas-
ságban lévő kiliacsra. Az akasztás
ugyis halálos kimenetelű lehetett
volna, ha Kiss Imre epilepsziás ro-
hamot nem kap tettének végrehaj-
tása közben, ezáltal hozzátartozói
észrevették öngyilkossági szándékát
és megakadályozták annak elköveté-
sében. Az orvosi segítség megmentette.
Tettét buskomorságból, szerencsétlen
módon elhalálozott édesanyja utáni
bánatában követte el.

**Öngyilkos lett a Rotschild
család egyik leszármazottja.** Buda-
pestről jelentik: Rényi Ferenc gyá-
ros, aki föbelátta magát, a bécsi
Rotschild-család leszármazottja. —
Rotschild Lipóhoz, atyjához intézett
bucselevelében ezt írja: „Én szen-
vedek és ti bűnhődtek értem.“ Ön-
gyilkosságának okát nem tudják
megmagyarázni, mert jó anyagi vi-
szonyok között, jó családi életet élt.

**A Magyar Műnők és Építész
Egylet közgyűlése.** A Magyar Műnők
és Építész Egylet debreceni oszállya
június 3-án, csütörtökön délelőtt 11
órákor a város háza kistanácstermében
tartja évi rendes közgyűlést. Tárgy-
sorozat: 1. Titkári jelentés. 2. 1925
évi szárszámadás és fel-
mentvény megadása feletti határozat.
3. Elnökválasztás és tisztikar kiegészíté-
se. 4. Esetleg indítványok. Az
Elnökség.

Bírói ítélet az Ady-perben.
Budapestről jelentik: A bíróság mai
ítéletében kötelezte Ady Endrét öz-
vegyét, hogy az Ady-könyvek jöve-
delmének nagyrésztét a költő szülei-
nek juttassa.

**A hajdunánási önkéntes tűz-
oltó egyesület ünnepélye.** A hajdu-
nánási önkéntes tűzoltó- és mentő-
egyesület a napokban tűzoltóver-
seynyel egybekötött nagyszabású nép-
ünnepélyt és este 7 órai kezdettel
népbált rendezett színelőadások
póttására a Bocskay-szálloda dísz-
termében. A vezetőség mindent meg-
tett, hogy a közönség jól mulasson.
Fáradozását siker koronázta. A
tűzoltó verseny önkéntes és hiva-
tásos tűzoltók között folyt le. Moz-
dony fecskendő 5 ós gyorszerelés
eredménye: önk. tűzoltók 1 p. 3
mp., hivatásos tűzoltók 1 p. 1 mp.
Tamadási gyakorlatok 5 ós szere-
léssel, angol dugólétrával eredménye:
önk. tűzoltók 1 p., hivatásos tűz-
oltók 1 p. 2 mp. Ezen kitűnő er-
edmények után dicséret illeti meg a
tűzoltó egyesület parancsnokságát,
különösen Pauliny Béla főparancs-
nokot, ki már ezidétig is sokat tett
Hajdunánási tűzrendészetének meg-
erősítése körül.

**A Szepesi szövetség közgyű-
lése.** A Szepesi-szövetség május
29-én délután 5 órákor tartja évi
közgyűlést a Kereskedő-Társulat
dísztermében a következő tárgy-
sorozattal: 1. Himnusz, éneklő a női
felső keresk. isk. énekkara. 2. Hit-
vallás, írta: Pap Váry Elemérné, sza-
valja: Puskás Margit női felső keresk.
isk. tanuló. 3. Elnöki megnyitó, tartja:
Kondor Mihály. 4. Titkári jelentés,
tartja: Fux Antal. 5. Pénztári je-
lentés, tartja: Gál József. 6. A Tar-
pataki völgyben, írta: Szjő Sándor,
szavalja: Juhász Erzsébet női felső
keresk. isk. tanuló. 7. Szepesi him-
nusz, éneklő a női felső keresk. isk.
énekkara. 8. Dr. Horvay Róbert je-
lentése a szövetség két nyári akció-
járól és vetített képes előadása a Ma-
gas-Tátrába tervezett tíznapos ut-
szebb részeiről. Az énekkart vezető
Csász László tanár. A közgyűlésre
meghívja az elnökség a szepesieket,
felvidékieket és a tőlünk elrabolt
Felvidék minden igaz barátját.

**Te Deum gróf Apponyi Albert
80-ik születésnapján.** A debreceni
római katolikus plébánia-templom-
ban szombaton reggel 9 órákor dr.
Lindenberger János prépost-plébános
nagy papi segédlettel ünnepélyes
Te Deumot mond gróf Apponyi Al-
bert 80-ik születési évfordulója al-
kalmából. Ugyaznap este 8 órákor
a „Magyarság Asztaltársaság“ tár-
sasvacsorát rendez, melyre a meg-
hívókat már saétküldötte a rende-
zőség. A vacsorára a Kath. Otthon
vendéglősnél meghívó nélkül is lehet
jelentkezni.

**Molykár ellen legnagyobb meg-
óvó és beraktározó vállalat Végő
Gyula Ferenc József-ut 4.**

**Rádió-műsor. Péntek, május
27. Budapest.** Délelőtt 9:30, 12 és 3: Hi-
rek, közgazdaság: 4: Hans Götting dr.
németnyelvű mesedélutánja. 5: Szalonze-
nek: 1. Nyitány: F. A. Boldtlen, A fehér
nő. 2. Ábránd: P. Mascagni, (Parasatbe-
csület. 3. Egyveleg: J. Lindsav, Schlager-
Echo. 4. Koncert: A. Dvorak, Humoreszk.
5. Charakter: Arnold. Soko. 6. Tánco. Fox-
trott stb. 7. Induló, Rosenzweig, Honvéd
diszórsg. 6:30: Heim Pál dr. egyetemi
tanár egészségügyi előadása. 7:15: Bandat
Horst dr. előadása: „Balkáni expedíciók“.
8:30: Finnset: 1. Tolvo Knuta: Komm
Liebste mein, Haidezauber, Das Schicksal,
éneklő Solymossyné Wolf Jussy. 2. Finn-
trio, előadja: Kemény Rezső (hegedű).
Zsamboky Miklós (gordonka), bekapato-
nyai Nagy Géza (zongora) 8. Tolvo Kuula:
Herbststimmung, Hmann Hannikainen:
Schlittenfahren, Siibelius: An den Abend:
éneklő Solymossyné Wolf Jussy. 10:1.
Kósa Lajos: A csillagos Józsi, novella,
előadja a szerző. 2. Kósa Lajos: a) Régi
mesés könyveim, Csunya leány, Kisért a
falu, Himnusz, Az innesső parton, előadja
Mizslay Ilona. 3. Kósa Lajos: Költészetem,
Mint csiki havasokon a hó, Halk szomorú
vágy. Csak fegyverrel, Távoli partok felé,
előadja a szerző.

Külföld: Bécs (531 és 582:5) Délután
4:15: Hangverseny. 7:10: Francia nyelv-
óra. 7:40: Angol nyelvóra. 8:15: Thomas
Mann-est. 9:20: Hangverseny-est. Berlin
(504 és 571) Délután 5: Zongorahangver-
seny. 5:30: Zene. 7: Francia nyelvóra.
7:50: Csillagos-attán. 8:30: Hangverseny.
Hamburg (392:5) Délután 4:15: Kamaraz-
zene: 8: Vonsnégyes. 9:15: Dales. 10:30:
Zene. Boroszló (418) Délután 4:30: Hang-
verseny. 8:20: Kamarazene est. Lipcse (452)
Délután 4:30: Zene. 6:30: Könyvismerte-
tés. 8:16: Szimfonikus hangverseny. Utána
kabaré. München (585) Délután 4:20: Zene.
7: Quartett 8:40: Uj Mária-énekek, női-
kar. Prága (368) Délután 4:30-5:20: Sex-
tett. 7: Német leadás. 8:02: Vig-est. Róma
(425) Délután 3: Felőadás. 5:40: Jazz-
band. 8:40: Hangverseny. Toulouse (430)
Délután 8:45: Hangverseny. London (365)
Délután 3:20: Előadás. 3:45: Hangverseny.
6: Hangverseny. 7:25: Mozart-interpre-
táció. 8: Zene. 9: Előadás. 11: Táncczene.

Halalozás. Vettük a következő
gyászjelentést: Málysgés fájdalom-
mal tudatjuk szerető jó édes anyánk,
anyócsunk, nyugamánk és kedves
rokonunk **ö. v. Lotobárdi Kere-
kes Lászlóné Sövägő Mária**
áldásos élete ének 72 ik, özvegysege-
nek 12-ik évében, 10 napi súlyos
betegség után folyó hó 27-én tör-
tént elhunyt. Kedves halottunk földi
részeit május hó 29-én, szombaton
d. u. 4 órákor fogjuk Ezymalom-
utca 8 sz. házuinktól a református
egyház szertartása szerint tartandó
ima után a Hatvanutcai temetőben
végső nyugalomra helyezni. Debrecen,
1926 május hó 27-én. Áldás és
béke poraira! Gyermekei: Margit
ö. v. Pájer Józsefné, Emma férjével
Risó Istvánnal, Miklós nejjével ka-
rattai Könczey Margittal. Unokái:
dr. Pájer Dezső, Margit, Risó Gya-
szi és Böske, Harzányi Juditka. —
A temetést „Dankó“ temetkezési
vállalat rendezi. Kossuth u. 6. sz.

**A Művészeti kiállítását meg-
hosszabbították.** Tekintettel az ál-
landó nagy érdeklődésre a Művész-
ház igazgatósága Holló László és
G. Szabó Kálmán kiállítását meg-
hosszabbította június hó 2-ig. A ki-
állítás nyitva 10-11-ig, 3-5-ig.

**Váry-féle gyermek svédorna-
csopori május 29-én, szombaton d.
u. fél 5 órai kezdettel a ref. gim-
názium tornatermében tartja évzáró
torna-ünnepségét. 4-10 éves leány
és fiú gyermekek mutatják abe a
tanfolyamon szerzett ügyességüket.
Belépődíj nincs.**

**Nyári divallapok legnagyobb
választékban Antalffy József könyvke-
reskedésben Szentanna- és Vargá-
utca sarok. Telefon 6-12.**

**A Norgo utasai, akik több órán
át sokat szenvedtek a hidegtől, le-
leszállás után meleg kávét ittak. A
meleg kávé úgy islett nekik, mint
az ambrózia. Az egészségüket szol-
gálja, ha naponként több csésze
tisata, hamisítatlan bakkvést iszik.
Meinl Gyula rt. Debrecen, Ferenc
József-ut 59.**

**Legmegbízhatóbb molykár ellen
megóvó intézet Nagy József szűcs-
nél, Szent-Anna-utca 3.**

**Az Uj Nemzedék este
6 órákor kapható Deb-
recenben minden újság-
árusnál.**

SZÍNHÁZ

Műsor:

Május 28. péntek: A cornevillei haran-
gok. Halmos János m. v. A) bérlet.
Május 29. szombat: A cornevillei ha-
rangok. Halmos János m. v. B) bérlet.
Május 30. vasárnap: délután Csókos
asszony. Este A cornevillei harangok. Hal-
mos János m. v.
Május 31. hétfő: Az alvó férj. Premiere.
A) bérlet.

Mozgósínházak közleményei

Péntek, Szombat, Vasárnap
Május hó 28, 29, 30

Apollo-mozgó

Vigeték! A legjobb két Zoro és
Huru kép: I. „Aranyásók a Rivié-
rán“. Vigjáték 7 felvonásban. II.
„A patagoniai alkirály“. Világfilm 7
felvonásban.

Vigszínház

Budapesttel egyidejűleg! Az újabb
filmek legjobbjika „A szerelem bol-
ondja“. Paramount Rádium világgat-
trakció 8 felvonásban. A film Spa-
nyolországban játszik. A minden
más európai néptől előtű romantika,
forró és vig fordulatok jellemzik e
műsort. A fővárosi sajtó kritikája
szerint az évad egyik legkelleme-
sebb filmje „A szerelem bolondja“.
Főszereplők: Ricardo Cortez és Jetta
Goudal.

Jön szombattól Urániában: Tom
Mix szel a „Satan völgye“.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0.0072 30

Zürichi zarin:

Budapest 0,0072,30 Páris 17.—,
London 2511, New-york 516,25, Brüss-
zel 1645, Milánó 19,40, Amsterdam
207,80, Béln 122,90, Kec: 78, Szófia 3,75,
Prága 15,31 1/2, Varsó 43, Belgrád 9,12 1/2,
Bukarest 2 04.

Hivatalos devizaárfolyamok:

Angol font 347.130—349.130, belga
frank 2252—2292, cseh k. rona 2111—2120
dán korona 18740 18800, dinár 1255
—1263, dollár 71525—71825, francia
frank 2307—2347, hollandi forint 28635—
2878, lengyel zloty 6200—6500, leu 275—
285 leva 518—523, lira 2650—2690, német
márka 16992—17042, osztrák schilling
10072—10102, norvég korona 15415—
15465, svájci frank 13815—13865, svéd
k. rona 19100—19160.

Gabonatözsde

A tiszt- és örteménypiacon szilárd az
irányzat. A malmok 7500 koronás dupla-
nullas lisztalapon jegyezték lisztárait.
A termények piacán csak a tengeri
iránt volt tapasztalható élelkebb érdeklő-
dés. A prompt tengeri 205.000 koronával
keresték, ilyen áron azonban nem lehetett
áruhoz jutni. A zabpiacon megcsappant a
forgalom, különösen a külföldi kereslet
csökkenése miatt, mert hírek szerint Bécs-
ben nagyobb mennyiségű román zab meg-
érkezését várják. Az árpafélék piacán, to-
vábbá a magpiacon nem történt kötés.

APOLLO

Két Zoro--Huru-film!

I. Aranyásók a Riviérián

II. A patagoniai alkirály

MA

Világatrakció!

A szerelem bolondja

Ricardo Cortez és Jetta Goudal

APROHIRDETÉSEK

Levelezés

"Kifartó" jellegű levelek vannak a kiadóhivatalban. 286

Lakás

Butorozottszobátkeresek

teljes ellátással közepes tályhoz tartozó idősebb női vagy gyermektelen házaspárnál. — Ajánlatokat a kiadóba kérek "Otthon" jellegűre.

Különbejárata eszesen butorozott utcai szoba kiadó Szentanna-utca 50. 218

Különbejárata udvari szoba irodának kiadó. Telefon bevezelve. Arany János 10 215

Mégyesbás lakás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel kiadó. Koncz, Péterfia-utca 222

Egyszerű kis butorozott szoba égyeneművel kiadó, Miklós-utca 21 48

Érdély legszebb vidékén, Tusnádon nyaralókat olcsón elfogad urai család. Értekezhetni Török Bálint-utca 25. 183

Olcsó butorozott szoba központban június elejére kiadó. Hüvelyes 6. 205

Különbejárata udvari butorozott szoba szerény fiatal embernek kiadó. Libakert, Szegegy-utca 14. 288

Ajánlat

Festékek, lakkok, firnisz, sománcok, legfinomabb szoba padlólakkok legolcsóbban kapható. Klein Vilmos Arany János 10. udvarban. 224

Legdivatosabb kalapok 80.000, ruhák legolcsóbban készülnek "Belvárosban" Kossuth-utca 26. 811

Borotvák, ollók, hajvágógépek, kések, speciális javítása Bartha modernül felszerelt működszűrlőjében, legjobb acél-árak legolcsóbban árban. S. échenyi-utca 57. 400

Legújabb szalmakalapok nagy választékban olcsón kaphatók Matka Anna, Csemete-utca 10. 1020

Tölgyfa főlvágva, hazaszállítva 42.000 koronára. Méliusz-tér 6. szám. 231

Ócska ruhát vesz és elad Havas János, Péterfia 80. szám. 207

Öt hold föld a halápi iskola mellett eladó. Értekezhetni Maróthy György-utca 28. szám. 185

Takaréktűzhelyek mindenféle legolcsóbban raktáron készen felelősséggel minden árban. Miklós utca 18. Biharynál

Uradaim iajbor. Szentannapusztai szőlőtelepen 260 hektoliter 1925. évi teljesen egyöntetű kétszer lehűzt, tisztán kezelt Ezerjő bor korosmárosoknak és vendéglősöknek hordótételekben eladó. Ára literenként 4500 korona. Értekezhetni kint a szőlőtelepen. A Debrecenből reggel 7 óra 15 perckor induló vonat a szentanna pusztai állomáson kocsit várja. 177

Érdős kárpitos Simonffy 13. Kész hencsereket, diványok kaphatók. Megrendelést, javítást jutányosan eszközöl. 484

Paplant varni hához megyek. Meghívást "Paplan" jellegűre a kiadóba kérem. 235

Olcsón szépen plissézoz Farkas Bella utóda Külsővásár-tér 16. Arany János utcával szemben. 541

Kugligolyók

LIGNUM SANCTUM fából, kugligolyók, billiárdgolyók és dákok, fakulák: csak nagy raktára ::

Heller Jenő és Társa faeszközgyártó iparvállalatának irodájában Szechenyi-utca 1. szám alatt.

Vh. 592/1926. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak 1926. Pk. II. 13858. számú végzése folytán 2 millió 355 260 korona tőke, ennek megítélt kamatai, 428.800 korona addigi és a megfelmerülő költségek behajtása végett dr. Kertész Endre ügyvéd által képviselt Káposztás Imre javára 1926. évi június hó 7. napjának délután fél 5 órakor Debrecenben, Bethlen-utca 27. számú háznál 11.041.000 koronára becsült ingók, u. m. üzletberendezés és árucikkek bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg becsáron alól is eladatnak. Debrecen, 1926. május hó 21. napján. Tihanyi Vilmos bír. végrehajtó.

Jazz-band I TAMBURA ZENE I Jazz-band

Elsőrendű budapesti zenészekből álló

TAMBURA ZENEKAROM

esténként hangversenyez gyönyörűen díszített kerthelyiségben.

Gazdag József vendéglős. Hunyadi-utca 1. sz.

Sok kínzó fájdalmotól szabadul meg, ha lábait

ALPESI LÁBSO

val készített fürdővel gondozza. Kámfur és fenyőfőzöt tartalma,

Egy nagy doboz ára 12 500 korona.

Kapható az **össz** s gyógyszerárakban és drogeriákban.

Főraktár Magyarország részére Dr REX DROGERIA Debrecen, városház épület.

BALATONFÖLDVÁR GYÓGYFÜRDŐ

Igazgatóság: Budapest, IV. Váci-utca 56-58. Telefon: József 101-26.

Lythiumos gyógyforrás 70 holdas gyönyörű fenyvespark. Remek kirándulóhelyek, Villanyvilágítás, vízvezeték, csatornázás. Új nagyszálló: 90 modern és komfortos szobával, fürdőszobák, Lakosztályok. Hall, ovasó és táncsterem, bár. Ótórás tea, esti tánc, táncoktatás. Továbbá komfortos szállodánk még 100 szobával. Strand-fürdő, vízisportok, Lawn-tennis, Golf, Koncertek, Kabaréelőadások. — Első salsón: június 15-ig. Fősalsón: június 15-től szeptember 1-ig. Utósalsón: Szeptember, október hó. — Napi pensio elsősalsóban 70 000 K-tól felfelé. Társas kirándulások Balatonföldvárra déli vasuton mérsékelt menet érti jegyekkel. Villatetek kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. — Felvilágosítással szolgál az igazgatóság!

Kereslet

Hygijások, ügynökök könnyű előfizetés-gyűjtésre felvételnek. Megbeszélés nyolctól tírig. Déli-sor 17. 229

Jó megjelölt leány, 14-16 éves, gyümölcsárushoz felvétetik. Késes-utca 28. 230

Megbízható mindenféle háztartási alkalmazott, aki főzni is tud, éves bizonyítvánnyal jelentkezhetik 1-jére a reggeli órákban. Kálvin tér 13. Dr Báthory. — Ugyanott országos hármass duplafalval teljesen felszerelt méhkaptárak és mésergető eladók. 232

Német kisasszony, perfektül beszélő, szerény igényű, keresetük falura a nyári szünideő tartására. Írásbeli ajánlatok fényképpel, fizetési igény megjelöléssel: Klobusitzky Géza né Monostorpályi, Bihar-megye címre küldendők. 538

Mindenek szakácsnő el-ejére kerestetik. Simonyi-ut 18/a. 228

Eladás

Használt asztalsparteld jutányos áron eladó. Werbőczy-utca 8. 218

Vénkert, Domokos-utca 15. házas szőlő-jutányosan eladó. Kerékgyártó, Hunyadi 18. 219

Egy jókárban levő olajtengelyes fekete Eszterházy-kocsi egy és két lóra eladó. Piac-utca 68. tüzleiben. 210

Személyautó 4 hengeres, éremképes, jó gumikkal 14,000 000 koronáért eladó. Szentanna-utca 46. 226

Eladó jóforgalmu szatócsüzlet lakással, telefon, vilnyv lágtáccsal. Értekezhetni Buda Jánosnál Márton Kálmán-utca 5. szám. 283

Eladó egy ujonnan épült modern ház, rajta gyógyszerár, kovács- és kerégyártóműhely, egy cipészműhely, melléképületekkel. elfoglalható lakással. Márton Kálmán-utca 1. 234

Poloskáját

a legelfogadhatóbb árért felelősséggel ooo helyben és vidéken írja ooo

Szüics Imréné Baross-u. 1.

EGY MEGOLDOTT PROBLÉMA

ORVOSOK AJÁNLJÁK!

Megrendelhető Debrecenben: Márkus Jenőnél vagy közvetlen a gyárból: Fővárosi Söröző r. társaságnál Budapest—Kőbánya. Telefon: József 56-80.

Poloska

sváb, tetti, patkány, egér és mindenféle férgek irtására legjobb a NÁNÁSSY-féle szabadalmazott FÉREGIRTÓSZER — amellyel felelősséggel és megbízhatóan vállalja a féregirtást és laktosok vizsgálatát helyben és vidéken. Poloska és féregirtószert kapható

Nánássy István

Debrecen, Kossuth-utca 47. sz.

TÜZIFÁT, CEMENTET, MESZET, ÖSZENET, FASZENET

primáminőségben bármely álmásra jutányos áron szállítunk.

Egervideki Fatermelő R.-T.

Budapest, IX. Soroksári-ut 72. Telefon József 70-42. — Főtelep Eger.

Kuturási Vállalat

Artézi kutak, gyári és malmi kutak, beton- és téglakutak készítése, eldugult artézi kutak rendbehozata, felelősség mellett eszközöltetnek.

Molnár József

képesített kutmester

Hajdunánás, Bercsényi-u. 1600

Kismarja község előljáróság.

229/1926.

Hirdetés.

Kismarja község tulajdonát képező "Samarja" nevű kormacsépléte a község házában 1926. május 31-én d. e. 11 órakor adjuk nyilvános árverésen hat évre használatra. Árverési feltételek a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kismarja, 1926. május 24. Fodor Gyula, főjegyző. G. Kiss Gyula, főbíró h.

PERZSASZÖNYEG

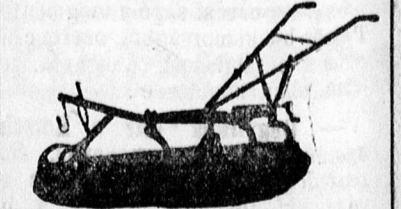
Jó és tartós minőségű már 800.000 koronás árban kapható vagy tetszés szerint rendelhető. Szőnyegek gyári megóvását, szak-szerű javítását, Vacuum szerinti portalanítását, tisztítását, olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett vállal

Lőrincz szőnyegüzem Szoboszlói-ut 11/B szám

BAGI ÉS TÁRSA

KABA GÉPGYÁRA és HENGERMÁLMA

Telefon: 5, Sörgöytem: Bagi, Kaba. Alapítva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszert csavaros kapáló ekék a legelterjedtebbek, alakít magánjárókat, készít géplakatos-, rezöntö-, kazán- és autogénhegesztőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását.

Kuturási vállalata

teljes szavatossággal készít új artézi kutakat bármilyen mélységre, végző pró-bai furásokat és elapadt artézi kutak rendbehozását.

A Stook motor- és ekgyár ker. kőp

Minde a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59.

TAVASZI ÉS NYÁRI **DIVATLAP-** KÜLÖNLEGESSÉGEK, KÖNYVUDONSÁGOK, ZENEMŰVEK. PAPIR ÉS IRÓSZEREK durvulatszékben legolcsóbban szerezhetők be **CSÁTHY FERENC** EGYETEMI KÖNYVKERESKEDÉS R.-T. Debrecen. Ferenc József-ut 8.

Elsőrangú kárpitos munkát készít **Szabó József Varga-utca 1.** (Szentanna sarok) Ezerféle fotelek, garnitúrák, hencserek raktáron.

Poloska, svábbogár, patkány, egér biztosan kiirtható szab. irtószerekkel. Nagyon olcsón kaphatók **STERN festékküzetében** Piac-utca 10. sz. Kikával szemben.

Fáj a lába? Ha fáj a lába, úgy használja már a kipróbált **kámforos Fortuna lábsót,** melyből 2-3 lábfürdő megszünteti a sok járás, állodálás, sportolás és egyéb megerőltetésből keletkező láb-ajásokat. Megszabadítja a legmaka osabb tyukszem és bőrkeményedésből, kámfortartalmánál fogva felhívja az izmokat és azonnal megszünteti a **III lábizzadást III** 2 doboz ára postán a pénz előzetes be-ktüdésével 25 000 K, utánvéttel 8.000 koronával több. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Főraktár Bodnár Jenő gyógyszerár Budapest, VII. Dob-utca 80. Postán utánvét mellett. - Rende-lésnél hivatkozni e lap a!

Tölgyfagerendák 1-4 méterig, tölgy kutrámák, valamint prima élesdi darabos és oltott méz, cement, gipsz, stukátór nád, fedéllemez, cserép legolcsóbban napi áron beszerezhető **BARTHA** tüzifa, szén és épít-kesési anyagtelepen **Ispóty-utca 3/b. szám.** Telefon 7-85.